

Eduskunnan hallintovaliokunta

Poliisihallituksen asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä HE 188/2025 vp eduskunnalle laeiksi esitutkintalain, oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain ja oikeudenkäymiskaaren 11 luvun 3 b §:n muuttamisesta

1 Lausuntopyyntö

Eduskunnan hallintovaliokunta pyytää Poliisihallituksen asiantuntijaa kuultavaksi ja kirjallista asiantuntijalausuntoa.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettaviksi esitutkintalakia, oikeudenkäynnistä rikosasioissa annettua lakia ja oikeudenkäymiskaarta.

Esityksen tarkoituksena on sujuvoittaa rikosprosessia. Esityksen mukaan esitutkinnan ja syyteharkinnan osalta muutettaisiin asianomistajan yksityisoikeudellisen vaatimuksen selvittämistä ja käsittelyä, rikosilmoituksen kirjaamisvelvollisuutta, toimenpiteistä luopumista, esitutkintaviranomaisen ja syyttäjän yhteistyövelvollisuutta, loppulausuntomenettelyä ja päätösten perusteluvelvollisuutta. Lainsäädäntöön lisättäisiin säännökset oikeuksien ja velvollisuuksien ilmoittamisesta kuulusteltavalle sekä tiedottamisesta esitutkinnassa. Lisäksi mahdollistettaisiin yleistiedoksiannon käyttö ja rikosilmoituksen liittäminen samasta rikoksesta tehdylle aikaisemmalle ilmoitukselle.

Rikosasioiden tuomioistuinkäsittelyn osalta mahdollistettaisiin haasteen puhelintiedoksianto silloin, kun asia voidaan käsitellä kirjallisessa menettelyssä tai vastaajan poissaolosta huolimatta. Vastaavaa menettelyä voitaisiin käyttää myös haastemiehen tavatessa sattumalta jonkun haastettavan. Kirjallisen menettelyn ja poissaolokäsittelyn soveltamisaloja laajennettaisiin korottamalla enimmäisrangaistuksia ja sujuvoittamalla näiden menettelyjen käyttöä.

Ehdotetuilla muutoksilla tavoitellaan rikosoikeudenhoidon resurssien nykyistä oikeudenmukaisempaa ja tarkoituksenmukaisempaa kohdentamista. Rikosprosessia sujuvoittamalla voidaan antaa oikeusturvaa tehokkaammin ja lyhentää käsittelyaikoja.

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan keväällä 2026.

2 Asiantuntijalausunto

2.1 Yleistä

Ehdotetut lainsäädäntömuutokset ovat kannatettavia. Muutoksilla kyetään sujuvoittamaan ja jouduttamaan esitutkintaa ja rikosprosessia kokonaisuudessaan erityisesti poliisin nk. päivittäisrikosten tutkinnan kohdalla. Esitutkintaa ja esitutkintatoimenpiteitä voidaan tällöin kohdentamaan nykyistä tarkoituksenmukaisemmalla tavalla, mikä palvelee ja sujuvoittaa myös syyteharkintaa ja tuomioistuinkäsittelyä. Keskeinen tavoite on, että esitutkintaviranomaisten resursseja pystytään tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti kohdentamaan erityisesti vakavien rikosten paljastamiseen ja selvittämiseen, kuitenkin siten, että asianosaisten oikeusturva ei heikkene ja rikosvastuu toteutuu riittävällä tavalla myös päivittäisten rikosten kohdalla. Samalla säästetään koko rikosprosessiketjun voimavaroja sekä lisätään rikosprosessin tehokkuutta ja joutuisuutta. Erillisenä hankkeena toteutettu sakkomenettelyn soveltamisalan laajentaminen liittyy keskeisesti rikosprosessin sujuvoittamiseen.

Ehdotetut esitutkintalain muutokset eivät yksittäisinä ole suuria, eivätkä ne heikennä asianosaisten oikeusturvaa. Muutokset antavat joustavuutta asioiden käsittelyyn ja vähentävät niiden siirtelyä viranomaiselta (poliisi - syyttäjä) välillä. Muutosten voidaan ennemminkin arvioida parantavan asianosaisten tilannetta rikosprosessissa nykyisestä. On erityisesti asianosaisten edun mukaista, että rikosprosessin kesto lyhenee ja rikosasiassa tehtävät päätökset tehdään nykyistä nopeammin rikosprosessin tehokkuuden ja taloudellisuuden lisäksi.

Esitutkintalain muutokset edellyttävät esitutkintaviranomaisten ja syyttäjien yhteistä koulutusta, jotta tutkintatoimenpiteet, esitutkintayhteistyö ja päätöksenteko esitutkinnassa ja syyteharkinnassa olisivat valtakunnallisesti yhdenmukaisia. Poliisihallitus ja valtakunnan-syyttäjän toimisto ovatkin järjestämässä lainsäädäntömuutoksista yhteisen koulutuksen toukokuussa 2026. Lainsäädäntömuutosten lisäksi koulutuksessa tullaan käsittelemään esitutkintapäätösten laatua sekä yhdenmukaisuutta esitutkinnan rajoittamisessa.

Muutosten vaikutuksia viranomaisten toimintaan on vaikea arvioida tarkasti. Voidaan kuitenkin perustellusti arvioida, että muutokset sujuvoittavat ja jouduttavat rikosprosessia ja säästävät siten viranomaisten henkilöresursseja ja prosessin oheiskustannuksia. Esitutkintalain (ETL) 3 luvun 9 §:n muutos ei varsinaisesti säästäisi esitutkintaviranomaisen resursseja, mutta se vähentäisi erityisesti syyttäjien työmäärää. Isoissa rikoskokonaisuuksissa mm. rikosilmoitusten yhdistetty käsittely ja esitutkinta- ja syyttäjäpäätösten yleistiedoksiannot voivat säästää resursseja merkittävästikin tapauskohtaisesti.

Loppulausuntomenettelyn velvoittavuus lisää esitutkintaviranomaisten ja syyttäjien työtä jonkin verran esitutkintavaiheessa, mutta toisaalta se vähentää työmäärää syyteharkinnan ja myös oikeudenkäynnin aikana. Loppulausuntojen käyttämisellä ja menettelyn lisäämisellä saavutettavat hyödyt ovat kuitenkin lisätyötä suuremmat ja tarpeen erityisesti laajoissa, vaativissa ja monimutkaisissa asioissa.

2.2 Asianomistajan yksityisoikeudellisen vaatimuksen selvittäminen

Esitetty muutos ETL 1:2.1 §:n 3 kohtaan on tarpeellinen. Voimassa oleva säännös esitutkinnassa selvitettävistä asioista velvoittaa esitutkintaviranomaista lähtökohtaisesti selvittämään myös asianomistajan yksityisoikeudelliset vaatimukset. *Varaamalla asianomistajalle tilaisuus vaatimusten esittämiseen kohtuullisessa ajassa* toisaalta velvoitetaan asianomistajaa olemaan aktiivinen omassa asiassaan ja toisaalta sujuvoitetaan esitutkintaa. Esitutkintaviranomaisen on kuitenkin huomioitava tapauskohtaisesti ne tilanteet, erityisesti henkeen, terveyteen ja vapauteen kohdistuvissa rikoksissa, joissa asianomistaja ei kykene esim. pelkonsa takia esittämään vaatimuksia. Tällaisissa tilanteissa myös avustajan määrääminen asianomistajalle tulee kyseeseen, jolloin avustaja yleensä esittää vaatimukset viimeistään oikeudenkäynnissä.

Esitetty muutos siitä, että syyttäjä voisi tehdä päätöksen *jo esitutkinnan aikana siitä, ettei hän ota yksityisoikeudellisia vaatimusta ajaakseen*, on kannatettava. Korvausvaatimusten pyytäminen ja vaatimusten selvittäminen vievät merkittävästi aikaa itse rikoksen selvittämiseltä, eivätkä asianomistajat usein vastaa vaatimuksen täydennyspyyntöihin joko ollenkaan tai sellaisessa ajassa, ettei se viivästyttäisi esitutkintaa tarpeettomasti. Muutos sujuvoittaa erityisesti laajojen rikosasioiden tutkintaa, joissa voi olla satoja tai tuhansia asianomistajia. Poliisin näkemyksen mukaan muutokset eivät heikennä asianomistajan oikeusturvaa, eivätkä muuta tilannetta siitä, jos syyttäjä tekisi päätöksen syyteharkinnassa. Asianomistajan näkökulmasta on parempi, että hän saa tiedon asiasta mahdollisimman aikaisessa vaiheessa jo esitutkinnan aikana, jolloin hän voi valmistella vaatimusten ajamista itse.

2.3 Rikoksesta tehdyn ilmoituksen kirjaaminen

Ehdotetut ETL 3:1 §:n muutokset ovat kannatettavia. Muutosesitykset keventävät esitutkintaviranomaisten työtä ilmoitusten kirjaamisessa kuitenkin vaarantamatta asianosaisten oikeusturvaa. Erityisesti isoissa rikoskokonaisuuksissa on tarkoituksenmukaista, että *samaa rikoskokonaisuutta koskevat ilmoitukset voidaan käsitellä yhdellä rikosilmoituksella, jos se on epäiltyjen rikosten laadun ja asian tarkoituksenmukaisen käsittelyn kannalta perusteltua*. Poliisissa on myös havaittu, että sama ilmoittaja saattaa tehdä samasta asiasta useita ilmoituksia, jolloin on tarkoituksenmukaista, että *ilmoitukset yhdistetään ja käsitellään yhdessä*. Tällä sujuvoitetaan esitutkintaprosessia ilmoituksen vastaanotto- ja kirjaamisvaiheessa. Samankaltaisten ja samaan kokonaisuuteen liittyvien ilmoitusten käsittely yhdessä helpottaa myös syyteharkintaa. Jokaisen asianomistajan tekemä ilmoitus tulee kuitenkin käsitellä esitutkintalain velvoittamalla tavalla, mm. antamalla jokaiselle asianomistajalle kirjalliset vahvistukset heidän tekemistään ilmoituksista ja toimittamalla jokaiselle asianosaiselle heitä koskevat esitutkintapäätökset. Lisäksi asioiden käsittelyssä on huomioitava arkaluonteisten tietojen käsittely.

Käytännössä laajoissa rikoskokonaisuuksissa tehdään aina esitutkintayhteistyötä syyttäjän kanssa, jolloin voidaan sopia tarkoituksenmukaisesta eri asioiden ja asiakokonaisuuksien käsittelystä. Asioiden hallinta edellyttää myös tietojärjestelmäkehitystä, mikä

huomioidaan poliisin tutkintajärjestelmien uudistamisohjelmassa. Luonnollisesti rikoskonaisuudesta voidaan kirjata myös erilliset rikosilmoitukset silloin, kun se nähdään tarkoituksenmukaisena asian ja esim. asianosaistietojen käsittelyn kannalta erityisesti arkaluonteisia tietoja sisältävissä esitutkinnoissa.

Myös ehdotusta siitä, että *ilmoitusta ei kirjata rikosilmoituksena, jos kehotusta täydentää puutteellista ilmoitusta ei noudateta ja ilmoitus on asian laatu huomioon ottaen olennaisesti puutteellinen tai on ilmeistä, ettei rikosta ole tehty*, on kannatettava. Poliisille tehdään paljon täysin aiheettomia ja asiattomia ilmoituksia sekä myös sellaisia ilmoituksia, joissa ei selvästikään ole kyse rikoksesta, vaikka kansalainen asian sellaisena mieltäisi. On myös havaittu, että henkilöt saattavat tehdä rikosilmoitukset sellaisissa asioissa, joissa he ovat esimerkiksi yleisellä tasolla tyytymättömiä jonkun viranomaisen tai muun tahon päätökseen tai toimintaan, mutta menettelyssä ei selvästi ole kyse epäilystä rikoksesta, vaan kyse on kantelu- hallinto- tai siviilioikeudelliseen menettelyyn kuuluvasta asiasta. Ilmoittajan informointi ja hallinnollinen ohjaus tai asian siirtäminen oikeaan viranomaiseen tai esimerkiksi vakuutusyhtiöön selvissä vahingonkorvausasioissa, on lähes aina riittävä ja muussa kuin rikosasiassa hallintolain mukainen toimenpide. Kynnys ilmoituksen kirjaamatta jättämiselle olisi kuitenkin edelleen korkea, ja epäselvissä tilanteissa ilmoittajaa olisi kehotettava täsmentämään tai täydentämään ilmoitusta. Tarvittaessa kirjaamatta jättämisestä tehtäisiin esitutkintapäätös. Epäselvissä tilanteissa kirjattaisiin rikosilmoitus ja esitutkinnan edellytyksiä arvioitaisiin normaaliin tapaan.

2.4 Esitutkinnan toimittamatta jättäminen ja lopettaminen

Ehdotettu ETL 3:9 muutos on kannatettava. *Kokonaisuutena arvostellen ilmeisen vähäisissä yksittäisissä rikosasioissa on tarkoituksenmukaista, että esitutkintaviranomainen voi tehdä päätöksen esitutkinnan toimittamatta jättämisestä tai lopettamisesta, vaikka asianomistajalla olisi asiassa vaatimuksia.* Voimassa olevan lain mukaan näissä tilanteissa esitutkintaviranomaisen tutkinnanjohtajan tulee esittää syyttäjälle esitutkinnan rajoittamista.

Rikoksesta ja aiheutetusta vahingosta tulee kuitenkin olla riittävää selvitystä, jotta asiaa voidaan arvioida kokonaisuutena. Päätöksenteossa on otettava huomioon tärkeä yleinen tai yksityinen etu. Esitutkinnan toimittamatta jättäminen tai päättäminen ETL 3:9 perusteella edellyttää tapauskohtaista harkintaa, jossa tulee ottaa huomioon muun muassa epäillyn rikoksen luonne, sen toistuvuus, osapuolet, kohde ja rikoshyödyn arvo sekä aiheutetun vahingon suuruus. Epäselvissä tilanteissa esitutkintaviranomaisen tulisi edelleen esittää esitutkintaa rajoitettavaksi ETL 3:10 perusteella.

Poliisihallitus on valmistelun aikana korostanut sitä, että muutosehdotuksen tarkoituksena ei ole päättää tai jättää toimittamatta nykyistä enemmän vähäisenä pidettävien rikosten esitutkintoja, vaan tarkoituksena on vähentää yksinkertaisten ja vähäisten rikosasioiden siirtelyä viranomaiselta toiselle päätöksentekoa varten ja siten sujuvoittaa prosessia ja keventää erityisesti syyttäjien työtä. Käytännössä näissä tilanteissa esitutkinnan lopputulos on sama, riippumatta siitä tekeekö päätöksen esitutkintaviranomainen vai

syyttäjä. Henkeen ja terveyteen kohdistuvien rikosten esitutkinnassa ja esimerkiksi lähisuhdeväkivaltatilanteissa, joista Poliisihallitus on antanut erillisen ohjeen poliisiyksiköille, säännös ei tulisi sovellettavaksi. Lakimuutos on keskeinen valtakunnallisesti koulutettava asia, jotta päätöksenteko on mahdollisimman yhdenmukaista.

2.5 Ilmoitus epäillyn oikeuksista ja ennen kuulustelua tehtävät ilmoitukset

Ehdotettu ETL 4:16.1 §:n 8 kohdan lisäys on kannatettava. Säännöksen mukaan epäillylle ilmoitettaisiin siitä, *että tekijän ja asianomistajan välillä saavutettu sovinto, tekijän muu pyrkimys estää tai poistaa rikoksensa vaikutuksia taikka hänen pyrkimyksensä edistää rikoksensa selvittämistä voidaan ottaa huomioon rangaistuksen lieventämisperusteena rikoslain 6 luvun 6 §:n nojalla*. Aiemmin asian ilmoittaminen epäillylle on esitutkintaviranomaisen näkökulmasta saattanut olla ongelmallinen, koska lupaus lievemästä tuomioista ei voida antaa. Ilmoitus ei muutoksenkaan jälkeen olisi lupaus lievemästä seuraamuksesta, mutta on kuitenkin tarpeen, että asia on kirjattu lain tasolle ja voidaan siten huomioida paremmin esitutkinnassa.

Myös ETL 7:10.5 §:n lisäys *kuulusteltavalle ennen kuulustelua tehtävistä ilmoituksista lähettämällä ne kuulusteltavalle* etukäteen on kannatettava. Ilmoitusten lähettämällä kuulusteltavalle etukäteen sujuvoitetaan esitutkintaa. Tällä tavoin tehdäänkin nykyisin soveltuvin osin silloin, kun asianosaisen tai todistajan kuulustelu suoritetaan puhelimella tai muulla tiedonsiirtovälineellä. Lisäys on tarpeellinen ja huomioitava myös silloin, kun henkilö on kutsuttu läsnä pidettävään kuulusteluun. Ennakkoon tehtävillä ilmoituksilla voidaan selkeyttää henkilölle tulevien kuulusteluiden ja esitutkinnan kulkua, jolloin asianosainen pystyy paremmin varautumaan kuulustelutilaisuuteen olemalla jo etukäteen tietoinen oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan. Ennen kuulustelua *kuulusteltavalta vielä tiedustellaan, onko hän ymmärtänyt ilmoitusten sisällön*. Poliisihallitus tulee päivittämään valtakunnallisesti käytettävät lomakkeet, joilla ilmoitukset eri asemassa oleville kuulusteltaville voidaan tehdä tarpeellisen kattavasti ja yhdenmukaisesti.

2.6 Esitutkintaviranomaisen ja syyttäjän esitutkintayhteistyö ja loppulausuntomenettely

Lakiehdotusten tavoitteet esitutkintayhteistyön kehittämiseksi ovat kannatettavia. Toisaalta jo nykyisetkin säännökset ovat riittäviä kattavan ja laadukkaan esitutkintayhteistyön tekemiseksi. Tiiviimpään yhteistyöhön velvoittavalla lainsäädännöllä (*neuvottelu syyttäjän kanssa siitä, mitä asian valmisteleminen syyteharkintaa ja oikeudenkäyntiä varten edellyttää*) ei kuitenkaan korjata tällä hetkellä käytännössä ilmeneviä haasteita, mitkä johtuvat ensisijaisesti viranomaisten resursseista. Poliisi onkin esittänyt huolensa erityisesti syyttäjien resursseista ja pitää tärkeänä, että syyttäjät pystyisivät osallistumaan nykyistä enemmän esitutkintayhteistyöhön jo tutkinnan alkuvaiheessa ja myös sen aikana.

Tutkinnanjohtajan ja syyttäjän on jo tälläkin hetkellä tehtävä yhteistyötä erityisesti laajoissa ja vaativissa rikosasioissa sekä myös oikeudellisesti tai tapahtumien kulun osalta monimutkaisissa asioissa, joissa on paljon riitaisia seikkoja. Käytännössä syyttäjän rooli

esitutkinnassa alkaa, kun esitutkintaviranomainen tekee ETL 5:1 §:n mukaisen ilmoituksen syyttäjälle. Poliisihallitus ja Syyttäjälaitos ovat antaneen ilmoitusmenettelystä yhte-neväsiet ohjeet.

Loppulausuntomenettelyn osalta on tärkeää, että tutkinnanjohtaja tunnistaa ne rikos-asiat, joissa loppulausunto on tarpeellinen ja hyödyllinen. Tämä korostuu erityisesti laa-joissa, vaativissa ja monimutkaisissa asioissa. Tällöin *tutkinnanjohtaja ja syyttäjä yhteis-työssä arvioivat loppulausuntojen tarpeellisuutta. Vaativissa asioissa myös syyttäjä arvioi loppulausuntopyynnön sisältöä sekä lausunnon mahdollisesti aiheuttamia toimenpiteitä nimenomaan syyteharkintaa ja oikeudenkäyntiä ajatellen.*

Poliisin näkemyksen mukaan loppulausuntomenettely ei ole tarpeellinen yksinkertaisissa ja selvissä rikosasioissa, joita valtaosa syyteharkintaan lähetettävistä asioista on.¹ Asia voi olla yksinkertainen ja selvä myös silloin, kun epäilty rikos olisi rikosnimikkeeltään tör-keä ja vaikka rikoksesta epäilty olisi kiistänyt teon. Tutkinnanjohtajan on ensin arvioitava loppulausuntojen tarpeellisuutta tapauskohtaisesti ja erityisesti sitä, mitä lisäarvoa loppu-lausunnonla olisi saatavissa huomioiden esitutkinnassa saatu selvitys. Myös loppulausuntopyyntöjen yksilöintiin tulee kiinnittää huomioita.

2.7 Esitutkintapäätöksen perusteluvelvollisuuden keventäminen

Ehdotus ETL 11:1 §:n esitutkintapäätöksen perusteluvelvollisuuden keventämisestä si-ten, että *perusteluissa huomioidaan asian laatu ja laajuus*, on kannatettava. Yksinkertai-set ja selvät asiat voidaan tällöin perustella nykyistä suppeammin. Perustelujen taso tu-lee suhteuttaa tutkintapyynnössä esitettyjen seikkojen ja arvioitavana olevien tunnus-merkistöjen vakavuuteen sekä esitutkinnassa kertyneen aineiston laatuun. Olennaista on perustella näytön arviointia ja millä perusteilla ratkaisuun on päädytty.

Poliisihallitus on viimeisen vuoden aikana kiinnittänyt huomiota esitutkintapäätösten pe-rusteluiden laadun epätasaisuuteen ja valmistelee tällä hetkellä käsikirjaa esitutkintapää-tösten laadintaan. Käsikirjassa tullaan käsittelemään sitä, mitä laki edellyttää peruste-luilta käytännössä sekä kiinnittämään huomiota mm. säännöksen yksityiskohtaisissa pe-rusteluissa esitettyihin näkökohtiin. Käsikirjan antamisen yhteydessä Poliisihallituksen tarkoituksena on antaa hallinnon käyttöön myös eri päätösperusteita koskevat päätösten mallipohjat, mitkä yhdenmukaistavat perusteluiden laatua ja helpottavat yksittäisten pää-tösten valmistelua kuitenkin jättämällä tutkinnanjohtajan vastuulle huomioida kunkin sel-vitettävän asian erityispiirteet.

2.8 Yleistiedoksianto erityisen laajoissa rikosasioissa

ETL 11:1.4 §:n lisäys *yleistiedoksiannosta, jos rikoksella on hyvin suuri määrä asian-omistajia*, on kannatettava. Asianomistajien tarkkaa lukumäärää ei ehdoteta täsmennet-täväksi laissa, vaan se jäisi arvioitavaksi yksittäisissä soveltamistilanteissa. Näin säänte-

¹ Syyttäjälaitoksen tilastojen mukaan v. 2024 ratkaistuista asioista n. 77 % oli tavanomaisia asioita ja nopeiden rikosasioiden (NOTO) menettelyyn ohjattiin n. puolet kaikista asioista [Syyttäjälaitos lukuina](#) | [Syyttäjälaitos](#)

lyyn jäisi tarvittavaa joustavuutta. Esityksen mukaan rikoksella olisi lainkohdassa tarkoitulla tavalla hyvin suuri määrä asianomistajia, jos heitä olisi useita satoja tai tuhansia. Ainakin 200 asianomistajaa voitaisiin pitää hyvin suurena määränä. Yleistiedoksianto voitaisiin käyttää myös silloin, jos kaikkien asianomistajien henkilöllisyys ei olisi tiedossa, mutta heitä kuitenkin voitaisiin perustellusti arvioida olevan kaikkiaan hyvin suuri määrä.

2.9 Esitutkinnasta tiedottaminen

ETL 11:7 §:n muutos esitutkinnasta tiedottamisesta, minkä mukaan *henkilön nimen saa lisäksi antaa julkisuuteen, jos hän on itse antanut sen julkisuuteen tai suostunut siihen*, on kannatettava. Esityksen mukaan erityisesti tilanteessa, jossa henkilö on itse antanut tiedon asemastaan esitutkinnassa julkisuuteen tai muutoin suostunut sen ilmaisemiseen, tulisi esitutkintaviranomaisella olla mahdollisuus tämän tiedon vahvistamiseen. Tällöin ei syntyisi tarpeettomasti sellaista käsitystä, että esitutkintaviranomainen salailee asiaa. Asianosainen voisi antaa nimensä julkisuuteen esimerkiksi tiedotteen tai haastattelun muodossa. Toisaalta olisi tärkeää, ettei tietoa vahvistettaisi epäselvässä tilanteessa, koska muutoin tällaista mahdollisuutta voitaisiin käyttää niin kutsuttuun tietojen kalasteeluun. Epäselvässä tilanteessa esitutkintaviranomaisen tulisikin varmistaa se, että asianosainen on itse antanut tiedon asianosaisasemastaan julkisuuteen, tai tiedustella tämän suostumusta siihen. Arvioitaessa tarvetta henkilön nimen ilmaisemiseen olisi edelleen otettava lain 4 luvussa säädetty esitutkintaperiaatteet sekä salassapitonäkökohdat.

2.10 Rikosasioiden syyteharkintaa ja tuomioistuinkäsittelyä koskevat muutosehdotukset

Ehdotetut muutokset koskien syyttämättäjättämispäätösten perusteluiden keventämistä, yleistiedoksiantoja, syyttäjän ratkaisua koskien asianomistajan yksityisoikeudellisten vaatimusten ajamista, haastehakemusta ja haastamista, asian ratkaisemista pääkäsitteilyä toimittamatta ja poissaolokäsittelyä, ovat kannatettavia.

3 Lopuksi

Poliisin näkemyksen mukaan muutoksilla ja prosessin sujuvoittamisella ei heikennetä asianosaisten oikeusturvaa. Säästöt eivät sinänsä saa olla rikosprosessin sujuvoittamisen lähtökohtana, vaan tarkoituksena ja tavoitteena on viranomaisten voimavarojen tarkoituksenmukainen ja tehokkaampi suuntaaminen priorisoituihin tehtäviin. Esitutkintaviranomaisten on ennen kaikkea torjuttava ja selvitettävä yksilön ja yhteiskunnan kannalta kaikkein haitallisimpia ja vahingollisimpia rikoksia, esim. henkeen ja terveyteen ja lapsiin kohdistuvia rikoksia sekä ammattimaista ja järjestäytyntä rikollisuutta.

Kari Siivo, poliisitarkastaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Poliisi 24.02.2026 klo 07:44. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Jakelu

Eduskunnan hallintovaliokunta

Tiedoksi

Poliisilakimies Visa Weckström

Poliisihallitus esikunta ja rikostorjunta

Poliisihallitus

Vuorimiehentie 3, PL 1000, 02151 Espoo

kirjaamo.poliisihallitus@poliisi.fi

Puhelin +358 295 480 181, Faksi +358 295 411 780, poliisi.fi